

**MAHARASHTRA STATE BOARD OF NURSING
AND PARAMEDICAL EDUCATION, MUMBAI**

REGULAR / IRREGULAR BATCH

REGULAR EXAMINATION IN GENERAL NURSING AND MIDWIFERY
FIRST YEAR

**BEHAVIOURAL SCIENCES (PSYCHOLOGY AND SOCIOLOGY)
PAPER - II**

WEDNESDAY, 23RD OCTOBER 2024

[TIME : 11-00 A.M. TO 2-00 P.M.]

(TOTAL MARKS — 75)

Instructions.—

1. The Candidate must write her / his Seat Number in **ENGLISH**.
2. Please note that the question paper set in **ENGLISH** version is final for any doubt in **MARATHI** paper.

Marks

1. (A) Select the most appropriate word from the following and complete the statements :— (05)

- (i) is determined by birth
(a) Religion (b) Group
(c) Society (d) Class.
- (ii) Psychoanalytical theory is developed by
(a) Sigmund Freud (b) Dr. Bhatiya
(c) Eric Ericson (d) James.
- (iii) All are biological drives Except
(a) Hunger (b) Respiration
(c) Thirst (d) Self-actualization.
- (iv) Intelligence quotient of genius individual is around
(a) 111-120 (b) 141 and above
(c) 121-140 (d) 99-110.
- (v) In India major occupation is
(a) Poultry (b) Fishery
(c) Handicraft (d) Agriculture.

- (B) Match the following :— (05)

'A' Group	'B' Group
(i) Hierarchy of Need <i>d</i>	(a) Grow
(ii) Father of Sociology <i>c</i>	(b) Throndiike
(iii) Characteristic of Human being <i>e</i>	(c) August Comte
(iv) Development of Skill <i>A</i>	(d) Abraham Maslow
(v) Laws of Learning <i>B</i>	(e) Practice.

- (C) State *true* or *false* :— (05)
- (i) Family is the basic Unit of Society.
 - (ii) False perception in presence of stimuli is called hallucination.
 - (iii) Peace of mind is key of successful life.
 - (iv) Crowd is primary group.
 - (v) Family budget is not important.
2. Write the short notes on (any *four*) :— (20)
- (a) Steps of breaking bad habit
 - (b) Social Change
 - (c) Motivation
 - (d) Laws of learning
 - (e) Defence Mechanism.
3. Give scientific reasons :— (10)
- (a) Nurses should have knowledge of Psychology.
 - (b) Man is a social animal.
 - (c) Marriage gives social protection to women and children.
 - (d) Discipline and planning in day today life helps to prevent stress.
 - (e) Remand home is effective measure for juvenile delinquency.
4. Answer the following questions :— (15)
- (a) Define memory. (02)
 - (b) Write the types of memory. (05)
 - (c) Write the measures to improve memory in students. (05)
 - (d) Explain the term "Forgetting". (03)

OR

- Answer the following questions :—
- (a) Define Frustration. (02)
 - (b) Explain the sources of frustration. (05)
 - (c) Define conflict and Explain types of conflict. (05)
 - (d) Explain the various measures used to reduce inner conflict. (03)
5. Answer the following questions :— (15)
- (a) Write characteristics of mentally healthy person. (05)
 - (b) Write about social problems in India with measures to be taken. (05)
 - (c) Define the Group and Explain about various types of group. (05)

महाराष्ट्र राज्य शुश्रूषा व परावैद्यक शिक्षण मंडळ, मुंबई

नियमित / अनियमित बॅच

नियमित जनरल नर्सिंग आणि मिडवायफरी परीक्षा

प्रथम वर्ष

वर्तणूक सायन्सेस (मानसशास्त्र व समाजशास्त्र)—पेपर-२

बुधवार, दिनांक २३ ऑक्टोबर २०२४

[वेळ : सकाळी ११-०० ते दुपारी २-०० वाजेपर्यंत]

(एकूण गुण — ७५)

सूचना.—

१. उमेदवाराने तिचा / त्याचा आसन क्रमांक इंग्रजीमध्ये लिहावा.
२. मराठी भाषेतील भाषांतरातील अडचणींसाठी इंग्रजी भाषेतील प्रश्नपत्रिका अंतिम राहिल.

१. (अ) योग्य पर्याय निवडून वाक्य पूर्ण करा :-	गुण
(०५)
(१) जन्मापासून ठरवला जातो.	
(अ) धर्म	(ब) समूह
(क) संस्था	(ड) वर्ग.
(२) सायकोअॅनालीटीकल थिअरी ही यांनी मांडली.	
(अ) सिगमंड फ्रुड	(ब) डॉ. भाटीया
(क) इरीक इरीकसन्	(ड) जेम्स.
(३) या व्यतिरिक्त सर्व गरजा ह्या जैविक गरजा आहे.	
(अ) भूक	(ब) श्वसनक्रिय
(क) तहान	(ड) स्वअस्तित्वाची जाणीव.
(४) प्रतिभासंपन्न व्यक्तिमत्त्वाचा बुद्ध्यांक हा दरम्यान असतो.	
(अ) १११ ते १२०	(ब) १४१ पुढे
(क) १२१ ते १४०	(ड) १९ ते ११०.
(५) भारतामध्ये हा मुख्य व्यवसाय आहे.	
(अ) कुक्कुटपालन	(ब) मासेमारी
(क) हस्तकला	(ड) शेती.
(ब) योग्य जोड्या जुळवा :-	गुण
(०५)
‘अ’ गट	‘ब’ गट
(१) (हेरारकी) गरजेचा पिरॅमिड	(अ) वाढ होणे
(२) समाजशास्त्राचे जनक	(ब) थ्रॉडाईक
(३) मनुष्य गुणधर्म	(क) ऑगस्ट कॉम्ते
(४) कौशल्य विकास	(ड) अब्राहम मास्लो
(५) अध्ययनाचे नियम	(इ) सराव.

- (क) खालील विधाने चूक की बरोबर ते लिहा :- (०५)
- (१) कुटुंब हा समाजातील मूलभूत घटक आहे.
- (२) उत्तेजकाच्या उपस्थितीत चुकीचे आकलन होणे म्हणजे अवास्तव भास होय.
- (३) “शांतमन” ही यशस्वी आयुष्याची गुरुकिल्ली आहे.
- (४) “गर्दी” हा प्राथमिक समूह आहे.
- (५) कौटुंबिक अंदाजपत्रक आवश्यक नसते.
२. टिपा लिहा (कोणत्याही चार) :- (२०)
- (अ) वार्डट सवयी बदलण्याच्या पायऱ्या
- (ब) सामाजिक बदल
- (क) प्रेरणा
- (ड) शिकण्याचे नियम
- (इ) मानसिक स्वसंरक्षण यंत्रणा.
३. शास्त्रीय कारणे लिहा :- (१०)
- (अ) परिचारिकेला मानसशास्त्राचे ज्ञान असणे आवश्यक आहे.
- (ब) मनुष्य हा समाजशिल प्राणी आहे.
- (क) लग्नसंस्थेमुळे स्त्रीया व मुलांना संरक्षण मिळते.
- (ड) दैनंदिन आयुष्यात शिस्त व नियोजन यामुळे तणाव टाळू शकतो.
- (इ) बालगुन्हेगारीवर बालसुधारगृह हा योग्य उपाय आहे.
४. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा :- (१५)
- (अ) “स्मरणशक्ती” व्याख्या लिहा. (०२)
- (ब) स्मरणशक्तीचे प्रकार लिहा. (०५)
- (क) विद्यार्थ्यांमध्ये स्मरणशक्ती वाढविण्यासाठी काय उपाययोजना करावी ? (०५)
- (ड) “विसरणे” याबाबत सविस्तर लिहा. (०३)
- किंवा**
- (अ) “वैफल्य” व्याख्या लिहा. (०२)
- (ब) वैफल्याचे स्रोत स्पष्ट करा. (०५)
- (क) “संघर्ष” व्याख्या लिहा आणि संघर्षाचे विविध प्रकार स्पष्ट करा. (०५)
- (ड) अंतरीक वैफल्य कमी करण्यासाठी काय उपाययोजना कराल ? (०३)
५. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा :- (१५)
- (अ) मानसिकदृष्ट्या सुदृढ व्यक्तीचे लक्षणे लिहा. (०५)
- (ब) भारतातील सामाजिक समस्या लिहून त्यावर उपाययोजना (तोडगा) लिहा. (०५)
- (क) “समूह” व्याख्या लिहा आणि समुहाचे विविध प्रकार स्पष्ट करा. (०५)